

Celobert

Revista singular, local i de país

LA MAR DE PROP!

KIKU Paelleria Restaurant
Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

**PALAU DE LA
DOLÇOR**
Pastisseria Onenich
Blanes
C. Jaume Ferrer, 2 - Tel. 972 33 03 80

 Farmàcia
Oms-Arias c.a.
C. Nou, 8 - Tel. 972 330 595
Blanes (Centre Vila)

CLÍNICA DENTAL
Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202
Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)
Hores convingudes: **Tel. 972 336 250**
Telèfon urgències: **629 854 637**
fcpsda2010@hotmail.com

GR GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Socs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1982
PARTNER
KNX
Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial
Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

institut oftalmològic
FELIP
OFTALMOLOGIA GENERAL · REVISIÓ
DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES
C. ANSELM CLAVÉ, 86
17300 BLANES · 972 35 04 77

Libreries, espais de llibertat,
de màgia, d'idees, de metàfores rebels,
que ens ajuden a sortir de la monotonia i l'ordre
a la busca de mons paral·lels,
les que ens transporten cap a un altre realitat,
Libreries, espais de llibertat.

Libreria
RB3
el teu espai de llibertat
c/ Alberes, 47
17.300 Blanes telf 972 33 46 91

Quim Francino (Nova Zelanda)

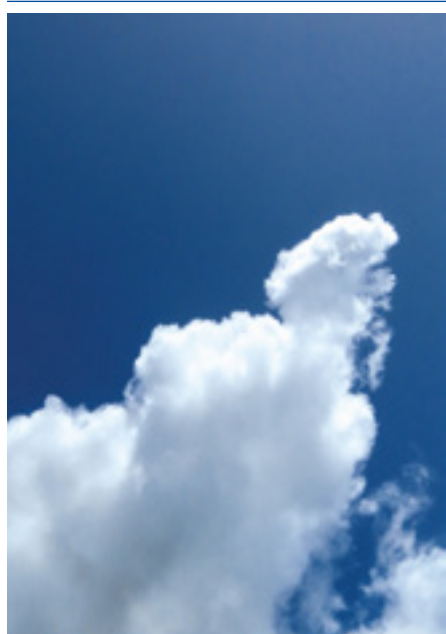
Fotografia

Eloi Cordoní

Meteoròleg de TV3 (Text)

NÚVOL BLANC

Un núvol de tipus cúmul, un núvol de desenvolupament vertical que habitualment es pot veure a partir del migdia en èpoques càlides. Si apareix a primera hora del dia, pot ser el senyal de l'aparició d'una tempesta. ■

De l'editor

Seguim...

4**Valor afegit**

Cultura, millor a destemps

5**Vila de Blanes**

Fets, gent i patrimoni

6**Ciutadania**

Neix Plurals

11**La llibreta de l'advocada**

Llibertat sexual

12**Medi ambient i ecologisme**

L'hidrogen verd

14**Vila de Lloret**

Fets, gent i patrimoni

16**Vila de Tossa**

Fets, gent i patrimoni

22**Societat**

Carnaval de la Costa Brava Sud

27**Natura**

Què passa amb la rere-platja?

28**Els Països Catalans**

Passat, present... futur?

30**Va de llibres**

Novetats editorials

32

Una llengua no mor perquè els que no la saben no l'aprenen, una llengua mor perquè els que la saben no la parlen

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho volgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.cat

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Gener 2023 | Núm. 206

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Guifré Ripoll, Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Maximià de Bonós i Alba Lupiañez

Convidats

Josep Borrell, Toni Reyes,
Ivan Soriano, Marcos Rellán,
Carles Couso, Jordi Borràs,
Mar Nogués i Germán Bartolomé

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Arxius Municipals
i Ajuntament de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch
i Maria Àngels Maresma

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

No tenim preu

Dipòsit legal

GI-1121-2003 Cap part d'aquesta
publicació pot ser reproduïda o difosa
per cap mitjà sense permís de l'editor

DE L'EDITOR

Seguim...

Comencem un altre any, tot i que costa posar-hi l'adjectiu nou més enllà del que és estrictament el calendari. El 2023, serà un altre any sense desjudicialització de la política catalana i, sobretot, de l'independentisme. Hi ha moltes causes obertes, controlades molt més pel *deep state* que no pas pel govern espanyol –en cas que volgués incidir-hi, que no vol–, i és incert l'efecte que poden tenir els canvis legislatius que s'han fet in extremis abans d'acabar el 2022, una reforma contra rellotge per continuar utilitzant un concepte **que és més eslògan que cap altra cosa**.

No hi ha desjudicialització. I quan hi hagi pressupost per a la Generalitat serà per constatar que després dels esforços negociadors al Parlament no-més estava en joc la xocolata del lloro –econòmicament parlant–, perquè el gruix dels recursos que administra el govern català estan condicionats, per pagar sous i serveis bàsics, **sense que es pugui triar realment quines polítiques es volen fer i prendre decisions disruptives**. No es pot decidir res per la via legislativa –el TC ho tomba– ni amb els diners públics. Les decisions que realment compten es prenen a **Madrid o/i Brussel·les** fins al punt de posar en risc empreses catalanes i sectors estratègics sencers. És per això que costa d'entendre, un dia rere l'altre i un any rere l'altre, **què fan els partits independentistes encallats en la disputa per una hegemonia que, en cas d'aconseguir-la, serviria de ben poca cosa** a part de donar més aire al partit que l'obtingués. El 2023 serà un any amb almenys dues cites electorals en què els catalans serem cridats a votar: les municipals –el 28 de maig– i les eleccions al Congrés i el Senat, que encara no tenen data però que segons la llei electoral haurien de ser, a tot estirar, el 10 de desembre.

Encara s'hi podrien afegir unes noves eleccions al Parlament, cosa que depèn de si Pere Aragonès decideix anticipar-les segons la situació del seu govern en minoria.

Nosaltres ens aplicarem en les primeres, que són les més properes. Les Municipals, que pel que ja sabem, a Blanes, Lloret i Tossa seran una autèntica sopa de lletres de formacions polítiques de sempre amb nous candidats, i de noves formacions amb vells candidats. Tot plegat, un cabdell que anirem descabdellant en les següents edicions que podeu seguir en paper als llocs habituals de distribució, per correu electrònic i per WhatsApp, els qui ho heu demanat, i, tothom que ho vulgui, per la nostra web www.celobert.cat

Seguirem amb les seccions Vila de **Blanes**, de **Lloret** i de **Tossa** amb la voluntat d'acostar als lectors **els fets** no esbombats pels mitjans del dia a dia, **la gent singular** i **el patrimoni** base i fruit de la cultura que dona caràcter a les nostres viles. No hi faltaran les seccions **Temps d'ART**, **Art a cel obert**, **Capítols d'Història**, **Cases Singulares**, entrevistes i reportatges, i una especial atenció a les seccions **Natura** i la nova **Medi Ambient i Ecologisme**, també les columnes i pàgines d'**opinió** dels temes **socialment inquietants** i de la **Cultura** i la vida quotidiana. **Lletres** i **Va de llibres** són imprescindibles per la **llengua**, la **catalana**. Hi estarem amatents amb **Torra de Guaita**.

Confiem que sigui un Any Nou, NOU, per tothom! ■

Celobert, crear bellesa i dir la veritat

Antoni Poch

Cultura, millor a destemps

A totes les administracions del nostre entorn hi ha un responsable de cultura: un regidor, un Conseller Comarcal o de la Generalitat, un Diputat... el seu objectiu és promoure les polítiques culturals. Un aspecte clau d'allò que ens fa humans. La relació entre política i cultura es veu i viu, per tant, en el nostre dia a dia amb força normalitat. I és que, algú es podria imaginar que els poders públics es desentenguessin de la cultura? No, clar que no. Però tots arrufem el nas davant l'excés de cultura subvencionada, la que té com a únic mèrit el saber demanar la subvenció encertada en el moment correcte. També ens estranya quan la ingerència dels polítics en la creació cultural és tan explícita que fa mal d'ulls, com en els règims totalitaris del S.XX. Per tant, ens convé veure quina és la proporció millor (per no dir correcta) en aquesta equació en què les dues variables són la cultura i la política.

Comencem fent-nos dues preguntes:

1. Perquè la cultura té interès en la intervenció de l'esfera política? En un percentatge molt alt de vegades, per diners. Fer cultura és una tasca que vol hores, esforços, preparació i talent. I mentre es fa cultura no es cultiva un camp ni es treballa en una línia d'una fàbrica. Per tant, els creadors culturals necessiten un patrocinador per fer la seva feina i viure. Antigament eren els rics de cada comunitat els qui pagaven el temps per fer les seves creacions. El preu? L'ego. Per això a molts retaules i quadres medievals hi apareix el bisbe que en va pagar la producció o el mercader que hi va aportar els diners. I aquí comencen les corbes.

2. Perquè la política té interès en promoure la cultura? En un percentatge que des de la bonhomia assumirem elevat, direm que els gestors d'administracions públiques assumeixen que fer política també implica destinar uns recursos a la cultura. Però no podem evitar que, de reüll, aparegui aquella vella variable o derivada: el prestigi, el reconeixement i la medalla penjada. Més amunt en diem 'ego', un factor que en el nostre actual sistema polític pot prendre també forma de vots i d'eleccions guanyades, a més d'escultura a la porta d'un aeroport.

La relació entre política i cultura pot prendre moltes formes i podria donar per molts articles que tal volta seria interessant anar desgranant amb el beneplàcit de l'editor d'aquesta revista. Ara, però, voldria centrar el tema en fer palesa una obvietat: la cultura té rèdits polítics, i ja som a mig de les corbes. Aquí és on m'agradaria introduir una nova variable: el temps. I és que els efectes de la política cultural poden ser a curt, mig o llarg termini. Com a exemple, vegim-se els següents casos d'efectes polítics de la cultura: fer que un representant o aspirant polític surti en la foto d'una inauguració. Ajudar a un administrador públic a justificar una acció de govern o un programa electoral. Crear un imaginari col·lectiu que ajudi a definir una nació. Promoure idees morals i metafísiques com la guerra, la pau, el bé, el mal, Déu o el dimoni. La diferència en la que cal posar l'èmfasi en aquests exemples és justament la perspectiva de temps de cadascun. En una fotografia d'una exposició, el temps és ben curt, però la perspectiva temporal va creixent a mesura que avancem pels exemples donats. I, espero, que el lector també trobi més desitjables i interessants els efectes dels darrers exemples, en els quals el temps és més ampli.

La conclusió a la que vull portar al lector és que el marc temporal estret i petit no ajuda a la cultura a assolir el seu potencial, i sí, en canvi, que ho fa el termini més ampli. Comparem, com a extrema, la foto puntual d'una inauguració amb l'obra de la Mancomunitat durant la Segona República, de la que encara avui ens en beneficiem. Algú dubta que el segon cas sigui molt més desitjable?

Voldria acabar amb la següent tesi: és millor fer política cultural amb la mirada àmplia i llarga en el temps, defugint el rèdit polític de vol gallinaci, i donar a l'obra cultural l'oportunitat de madurar per ser aquell aspecte amb el que començàvem: un element d'identitat i d'orgull de la comunitat que la produeix i de la humanitat sencera que l'admira i gaudeix. ■

CUP Blanes

Presentació caps de llista Municipals 2023

La CUP de Blanes ha ratificat en una assemblea oberta les persones que encapçalaran la llista a les properes eleccions municipals amb l'objectiu de tornar a ser presents a l'Ajuntament de Blanes.

La CUP remarca que el projecte polític és col·lectiu i les persones que van al capdavant representen a tota l'assemblea, on totes les decisions es prenen de manera col·lectiva i horitzontal.

Aquestes persones han assumit el repte de ser la nostra veu, la representació de l'Esquerra Independentista al 2023.

Les 5 persones que encapçalaran la llista de la Candidatura d'Unitat Popular a Blanes per les properes eleccions municipals són:

1. **Carles Estríngana**
2. **Ma Àngels Esteban**
3. **David Gómez**
4. **Neus Romano**
5. **Clara Castrillo**

La CUP seguirà treballant en la revisió del programa polític mitjançant assemblees participatives obertes a totes les persones que vulguin col·labora-hi, amb la finalitat de seguir construint el projecte d'Unitat **“Perque som poble, la CUP de Blanes volem posar les persones al centre de la política municipal i treballarem perquè el dret a l'habitatge, els drets laborals i socials, el respecte a l'entorn i els drets lingüístics i culturals estiguin garantits per a tota la ciutadania”** Popular a Blanes. ■

Busquen el responsable de pintar les sigles de Vox a la Font Gòtica i a l'Ajuntament de Blanes

La Policia Local de Blanes està investigant per localitzar l'autor d'unes pintades en diversos edificis i indrets de la vila, com la Font Gòtica –que és patrimoni arquitectònic de Catalunya–, la façana de l'Ajuntament i el Banc dels Músics del Passeig de Mar.

Els fets van passar cap a les dues de la matinada de Reis, segons s'ha pogut comprovar a les imatges de les càmeres de seguretat.

L'Ajuntament de Blanes recorda que l'autor podria ser acusat d'un delicte contra el patrimoni per les pintades a la Font Gòtica, la font més ben conservada de l'arquitectura gòtica de Catalunya. ■

Jordi Hernández serà el candidat del PSC a l'alcaldia de Blanes en les eleccions municipals

«Blanes ha de recuperar el concepte de ciutat educadora, en la qual cada projecte tingui en compte les persones, el seu benestar i la seva formació»

Jordi Hernández

L'assemblea extraordinària de l'agrupació de Blanes del PSC va escollir Jordi Hernández com a cap de llista per a les properes eleccions municipals a Blanes.

Jordi Hernández és llicenciat en Història per la UdG el 2003 i té un curs de postgrau sobre Gestió i dinamització de projectes educatius i culturals en l'àmbit juvenil. Actualment, coordina la Unitat Escolar Compartida de Blanes. Hernández obre un nou projecte per al PSC, una nova etapa en la qual tindran prioritat impulsar el creixement, el progrés i la igualtat d'oportunitats per vincular-los amb el propòsit de reduir l'escletxa social, la millora integral dels barris i l'impuls dels valors mediambientals com a pol de creixement econòmic i d'igualtat social.

El candidat a l'alcaldia ha explicat que el seu projecte per a la ciutat vol prestar una atenció especial a la millora de l'estructura urbana i els espais de convivència: **“Blanes ha de millorar molt quant a la neteja i la seguretat. Un i altre són valors que serveixen perquè els ciutadans i ciutadanes percebin que la seva ciutat els ofereix garanties de qualitat de vida”.**

“Blanes ha de recuperar el concepte de ciutat educadora, en la qual cada projecte tingui en compte les persones, el seu benestar i la seva formació”.

La candidatura del PSC és de canvi, proposa capgirar la dinàmica a partir dels valors que li són propis. ■

Les veritats absolutes estan obsoletes. Celobert

Anhel
el vostre centre d'estudis

C. Mont-Ferrant, 2, Local baixos - BLANES (Girona)
T. 606 16 98 53 - 620 59 59 68
anel@centrestudisanel.cat - www.centrestudisanel.cat
Dilluns - divendres de 10 a 12h i de 17 a 20h

CLASSES DE REFORÇ I REPÀS
Infantil,
Primària,
Secundària i
Batxillerat

ANGLÈS PER A NENS, JOVES I ADULTS
Cursos Speaking
Cursos per a empreses
Traduccions
FRANCÈS

EXPERTS EN EXÀMENS CAMBRIDGE
A2 KET / B1 PET
B2 FIRST
C1 ADVANCED
C2 PROFICIENCY
IELTS & TOEFL

Toni Reyes Valent

Arxiu i Patrimoni històric.
Ajuntament de Blanes

Algunes notes al voltant del patrimoni romà de Blanes

Els governs locals cada vegada estan mostrant un interès creixent pel patrimoni cultural com a actiu de pes per a la promoció ciutadana. Aquest és un corrent que veiem arreu i que les recents campanyes d'excavació arqueològica a la Penya Padrets testimonien per a la nostra vila-ciutat.

La noció de patrimoni és quelcom que sempre ha tingut unes certes connotacions polítiques i econòmiques. En ser allò que decidim que ens representa com a societat, el què ens explica com a comunitat, el patrimoni està sotmès als canvis de percepció imperants en cada moment. El que un dia es situa dins una eina legal de protecció com un catàleg al cap d'un temps es pot considerar com una inclusió del tot inadequada.

Malgrat això, pel que fa a l'herència romana com a tret identitari de Blanes sembla que el consens al llarg del temps ha estat notable. Tant entre la població en general com entre els estudiosos. Ja la va reivindicar al segle XVII Fra Roig i Jalpí, el blanenc cronista reial per a la Corona d'Aragó, més tard durant la Renaixença ho va fer Cortils i Vieta i durant els darrers decennis n'han escrit un grapat d'estudiosos com ara Coma i Soley, Barbaza, Vilà i Bota, Burgeño, Valls, Bota-Gibert o Llinàs. Capçaleres d'antic com Recvil, Blanes, Els Piteus o d'altres també n'han estat defensores. Això per no parlar del món acadèmic universitari català d'aquest segle i el passat.

Ara bé, una cosa ha estat el consens general i una altra el que s'ha fet en pro d'aquest valor patrimonial. Aquí hi ha més clarobscur. És sabut que els *Padres* de la Sagrada Família en varen fer un petit museu (avui des-

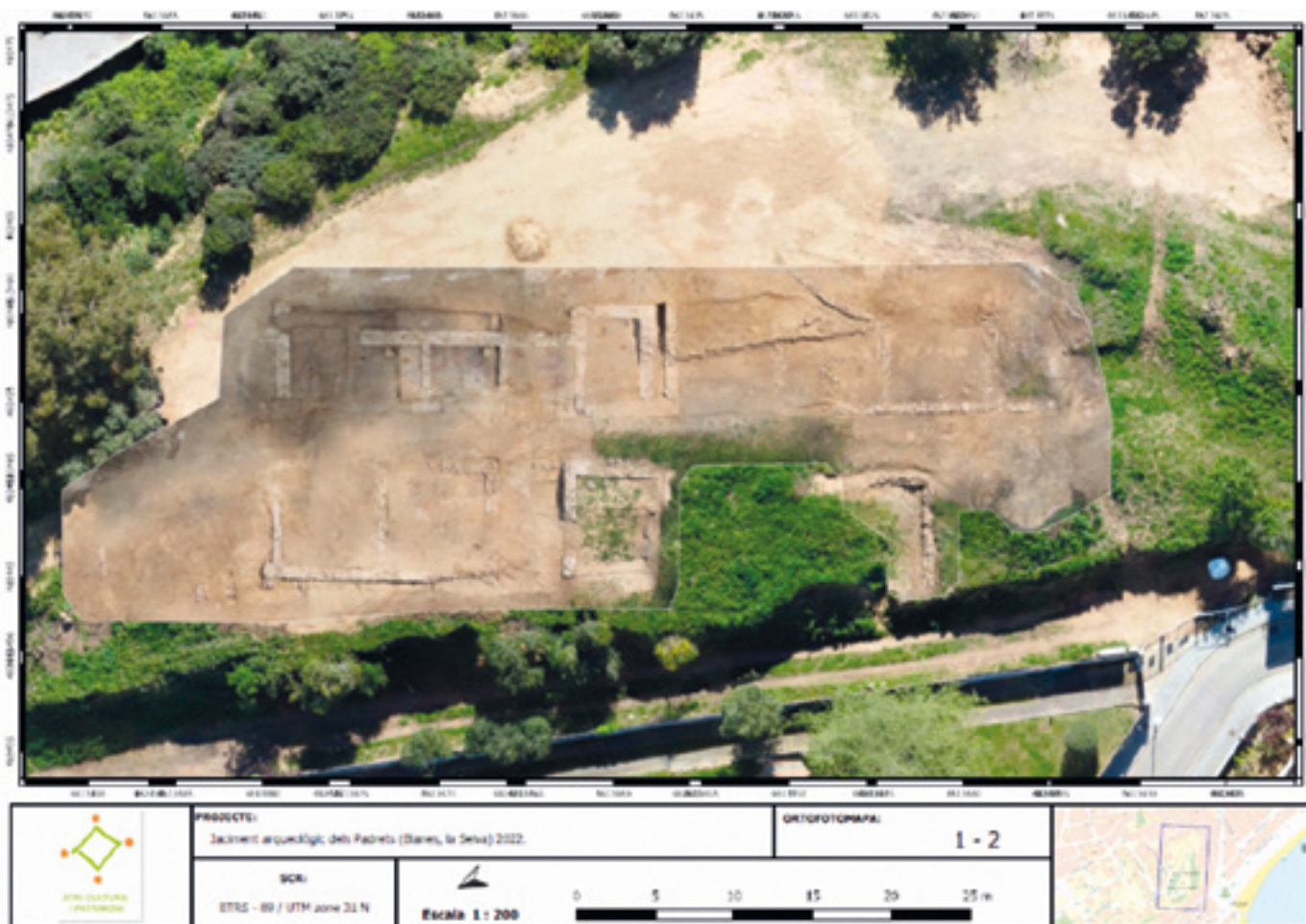
aparegut) del que varen extreure de la *Penya* mentre va ser el seu lloc d'esbarjo. Més tard, l'Ajuntament, l'any 1972, va protegir aquesta mateixa Penya i hi va promoure excavacions arqueològiques amb les doctores Muñoz i Vilà (els anys 1972 i 1976-1977) de les quals en varen sortir importants articles de recerca i una tesi doctoral. L'espai ja s'havia identificat com una part de la ciutat romana de Blanda, amb restes d'entre finals del s. II aC i finals del s. I dC. Però, incomprendiblement, poc després, l'any 1978, es va permetre escapçar el sector baix del turó amb la conseqüent destrossa de part del jaciment.

Per altra banda, amb un encertat criteri de conservació, entre l'Ajuntament i els arqueòlegs, es va decidir tapar totes les estructures que havien aflorat a la *Penya dels Padrets* durant aquestes excavacions arqueològiques. Un criteri diferent va ser el que seguien alguns contractistes o promotors dels voltants en tapar les restes que apareixien en les seves obres particulars. Avui haurien d'afrontar conseqüències legals. Tampoc no es varen respectar les restes arqueològiques, probablement romanes, aparegudes al costat de l'ermita de Sant Francesc de Cala Bona o al Molí de la Roca. Sens dubte varen ser anys difícils de transició política i dificultats socials. Afortunadament els Plans Generals Urbans varen mantenir certes pro-

Procés d'excavació arqueològica al jaciment romà de la Penya dels Padrets. S. I Ac.

Foto: Aitor Roger (AMBL)

Ortofoto mapa de la part del jaciment excavada.
Foto: Atri cultura i patrimoni

teccions. Després d'una petita intervenció sense massa resultats l'any 1989, temes de propietats, permutes i un escàs criteri tècnic varen deixar el jaciment de la *Penya dels Padrets* en l'oblit durant força temps.

A finals dels noranta la flama del patrimoni romà va tornar a cremar a través d'algunes petites intervencions arqueològiques d'urgència i més tard amb fires de temàtica romana, conferències o la publicació d'algun article. Entretant, sobtava comprovar com la ciutat de *Blanda* o *Blandae* continuava apareixent en tota la bibliografia que s'anava publicant d'època Antiga i es convertia pràcticament en l'única ciutat romana —de la gairebé vintena conegudes a Catalunya— que encara calia desenterrar.

El pas no es va donar fins l'any 2019. Cap a finals d'any l'Ajuntament va començar a executar les primeres actuacions encaminades a la recuperació global de tot el jaciment de la *Penya dels Padrets*. Una primera intervenció va confirmar que les restes enterrades corresponien a la trama urbana reticular d'una ciutat romana. Per acabar d'assegurar el tret, al cap de pocs mesos es va decidir efectuar una prospecció amb la tècnica del georadar. Aquesta tècnica permet detectar restes d'estructures soterrades. Totes les zones triades per a la prova varen donar re-

sultats positius. Amb tota aquesta informació l'Ajuntament va posar fil a l'agulla i va muntar tot el procés de licitació per a una primera campanya d'excavació en extensió.

Els adjudicataris varen ser l'empresa Atri Cultura i Patrimoni. Així, un equip tècnic format per un arqueòleg director, un segon arqueòleg, tres auxiliars arqueòlegs i un estol de voluntaris - que en dos equips actuaven tant al jaciment com al laboratori- varen dur a terme entre els mesos de març i maig de 2022 una emocionant tasca de descobriment de vestigis romans la gran majoria dels qual portaven dos mil anys enterrats.

El que finalment ha sortit a la llum és, ni més ni menys, que la part més elevada de la ciutat (*urbs*) romana de *Blanda* o *Blandae*. Una petita ciutat que s'estenia des de la zona plana de l'actual barri de sa Massaneda, a tocar de la Riera, fins al cim de la *Penya* o turó dels *Padrets*. Aquella ciutat desapareguda de la qual ja havien parlat els geògrafs antics Pomponi Mela o Claudi Ptolomeu o l'escriptor Plini el Vell i que restava amagada.

L'absència de construccions en aquesta part alta del turó durant segles ha permès que s'hagin conservat intactes una part de les restes de la trama urbana de l'antiga *Blandae*. Una ciutat fundada de vell nou

Excavació arqueològica
del mur Est de l'edifici
de les Tabernae.
Foto: Atri cultura i patrimoni

Trobada d'una llàntia romana.
Foto: Atri cultura i patrimoni

pels romans que s'emmarca en el procés urbanitzador que varen emprendre pel territori un cop dominada la Mediterrània el segle I Ac després de les Guerres Púniques. D'aquest moment també són, per exemple, les fundacions d'Illuro (Mataró) o Baetulo (Badalona).

Enguany queda per obrir la part més important del jaciment de la Penya dels Padrets però de moment han aparegut diversos carrers perfectament planificats formant una retícula amb cases i edificis a banda i banda. Un dels edificis excavats és del tot sorprenent i diferent dels altres. És tracta d'un complex de cinc *tabernae*, és a dir cinc espais separats entre sí equiparables a establiments comercials o botigues. La resta semblen habitatges, algun dels quals probablement dedicat a activitats artesanals. Quant a les restes materials aparegudes esmentar que testimonien la vida quotidiana

dels seus habitants. Han aparegut tota mena de fragments ceràmics (vaixel·la de diari i de qualitat), restes de llànties, d'objectes de metall i d'ós, fragments d'àmfora, de teula, pesos de teler o alguna resta d'edifici monumental com un basament de columna.

El procés iniciat de patrimonialització de l'espai de la Penya dels Padrets ens ha de permetre excavar tot el conjunt, consolidar les estructures que apareguin, musealitzar-ho i fer visitables amb seguretat tant les restes de l'antiga Blanda com tot el turó amb les seves magnífiques vistes. A banda, caldria que fóssim capaços d'exposar tot el que anirem trobant, fomentar els lligams i la recerca amb el món científic i acadèmic sobre el tema així com explicar la significació de l'antiga ciutat en el context blanenc i català. Tenim a la nostra mà l'oportunitat de gaudir d'un atractiu patrimonial i turístic de primera magnitud. ■

Del passat només has de recordar el que va ser més plaent. Jane Aust

Amb el suport de Ceigrup Blanes, la mar de prop!

Ceigrup
Blanes

Anselm Clavé 5, baixes - 17300 BLANES (Gj)
Tel. 972 35 80 70 - realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com

Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris

Ivan Soriano
President Plurals

Amb l'objectiu de promoure i defensar els drets de les persones lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals, intersexuals, *queers* o de qualsevol altra minoria afectivosexual i de gènere s'ha constituït legalment Plurals, Associació LGBT de Lloret de Mar.

El creixement del municipi durant les darreres dècades ha generat la necessitat d'oferir serveis específics adreçats al col·lectiu LGBT. Tot i l'avenç produït a nivell governamental en els darrers anys per reconèixer els drets històricament minvats a les persones LGTB+, cal vetllar per a que aquests es compleixin amb garantia i denunciar qualsevol forma de discriminació. Alhora, cal treballar per a que la diversitat es constitueixi com a un valor per a tota la ciutadania.

Així doncs, i malgrat la crisi sanitària ocasionada per la COVID, l'any 2022 es va aconseguir després de quatre anys de feina, ampliar el Dia Contra la LGTBIFÒBIA i la primera *Taula d'Experiències*, convertint-lo en la Setmana Contra la LGTBIFÒBIA. Setmana que va comptar amb la col·laboració de diferents associacions i entitats així com diferents departaments de l'Ajuntament de Lloret de Mar.

[...] hem passat de ser un municipi que obviava la realitat LGBT, a treballar activament per a posar en valor la diversitat afectivosexual i de gènere

Els orígens de Plurals, Associació LGBT+ de Lloret de Mar, es remunten a l'any 2019 quan a partir d'una iniciativa ciutadana s'organitza en col·laboració amb la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Lloret de Mar, la primera *Taula d'Experiències*, amb un clar objectiu; donar visibilitat a el col·lectiu LGBT. Era la primera vegada, que a Lloret de Mar es parlava públicament i amb suport de l'administració local de les minories afectivosexuals i de gènere.

A més, i gràcies al suport de la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Lloret de Mar, de l'Ajuntament de Lloret de Mar i de Lloret Turisme, s'aconseguí materialitzar una demanda històrica del col·lectiu de la província, la celebració de la primera edició del *Pride Costa Brava - Lloret de Mar*, esdeveniment al que varen assistir més de 3.000 persones, i al que s'adheriren empreses locals del sector de la restauració i l'oci nocturn que han manifestat la idoneïtat de continuar fent créixer aquesta iniciativa.

Durant aquests quatre anys, i amb el suport de la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Lloret de Mar, hem passat de ser un municipi que obviava la realitat LGBT, a treballar activament per a posar en valor la diversitat afectivosexual i de gènere, i donar l'impuls que Lloret necessita per esdevenir destinació LGBTQ+.

Actualment, Plurals, Associació LGBT de Lloret de Mar amb la col·laboració de la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Lloret de Mar, esta coordinant i dinamitzant, un espai de suport per a persones LGBT anomenat; *Tardes Rainbow Es Tint*. A les tardes participen més de 20 persones del col·lectiu LGBT agrupats en dues categories: joves i adults.

Encara hi ha molts reptes a assolir, com per exemple, vertebrar una política estable en matèria LGBT al municipi integrant-hi el principi d'interseccionalitat i la perspectiva intercultural. Cal molta conscienciació i sensibilització, així com informació i formació per atendre les noves realitats i necessitats que afecten a les persones del col·lectiu LGTBQ+.

Plurals, Associació LGBT de Lloret de Mar continuarà lluitant contra la LGTBIfòbia i/o qualsevol forma de discriminació per raó de sexe i gènere, com quan va sortir al carrer al juliol de 2021 per l'assassinat del jove Samuel Luiz. ■

Membres de junta de l'entitat i col·laboradors

Llibertat sexual

Un dels temes jurídics més polèmics les darreres setmanes ha estat l'aplicació de la nova Llei Orgànica de Garantia Integral de la Llibertat Sexual, coneguda com "només sí és sí"

Aquesta llei ha estat la resposta del Govern a determinades sentències judicials, com seria la del cas de La Manada. Un dels aspectes més debatuts és que, inicialment, l'Audiència de Navarra va catalogar el delictes d'abús, considerant que no s'havia produït la intimidació necessària per catalogar-ho de violació. Ara, després de la nova llei, es modifica l'article 179 del Codi Penal, eliminant la diferència entre abús i agressió sexual.

Per tant, qualsevol conducta sexual sense consentiment serà una agressió, encara que la víctima no manifesti de forma explícita la seva negativa. És a dir, abans una dona, per exemple, que no s'oposava de forma clara (per por o perquè estava sota influència química, per exemple) a una violació, es considerava abús sexual. Perquè fos considerat agressió sexual la víctima hauria de provar que s'havia intentat resistir. I, d'aquí, la denominació de la llei "només sí és sí": si no hi ha consentiment, ens trobem davant d'una agressió sexual. La ministra Montero va afirmar: "cap dona haurà de demostrar que hi va haver violència o intimidació en una agressió perquè sigui considerada com una agressió. Totes les agressions són violències masculines", va afirmar la ministra Montero.

Aquesta assimilació dels dos antics delictes en un únic article implica ampliar el rang d'anys de presó. Per abús sexual, abans

la pena era entre 1 i 10 anys de presó. Per agressió sexual, podia ser entre 6 i 15 anys de presó. Ara, amb la nova llei, el rang de les penes és de molt més ampli perquè el mateix delictes queda descrit en un únic article: segons atenuants o agreujants podrà augmentar o disminuir, i el barem serà d'1 a 15 anys.

A més, el principal problema apareix pel principi general de retroactivitat de les penes més favorables. Aquest principi general del dret, recollit a l'article 2 del Codi Penal, afirma que, en els casos que s'aprovïn lleis penals que afavoreixin a la persona penada, encara que ja estigui en compliment la condemna quan entren en vigor, tindran efectes retroactius. Això vol dir que se li podrà aplicar amb caràcter posterior.

Per això, diferents tribunals ja han tramitat reduccions de condemnes. De fet, fa uns dies, va sortir la notícia que la primera condemna a la baixa per l'aplicació de la llei a Catalunya va ser per un crim a Blanes, perpetrat el 24 de gener del 2018.

El judici, que s'havia de celebrar el 12 de setembre, es va suspendre perquè la defensa va argumentar que la nova llei podia beneficiar al processat. Per això, finalment, l'Audiència de Girona ha imposat una pena més baixa a l'acusat de violar una dona a Blanes: si bé abans al processat se li demanava una condemna entre 3 i 6 anys, amb la nova llei

la pena seria entre 2 i 4 anys de presó (per l'aplicació d'atenuants). Cal indicar, però, que la sentència no és ferma i es pot presentar un recurs d'apel·lació al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

El Ministeri d'Igualtat, sota el lideratge de la ministra Irene Montero, respon a les crítiques exposant la interpretació masculista de la judicatura. Exigeixen una perspectiva de gènere en la interpretació de la llei i que els operadors jurídics que han d'aplicar-la (jutges, jutgesses, magistrats, magistrades i fiscalia). I aquesta pot ser una de les vies per aplicar correctament la llei: interpretar determinades lleis de forma més agressiva i defensant la posició de la dona que la pateix.

Finalment, després de dies de rebombori jurídic i mediàtic, el 22 de novembre es va fer públic el decret del Fiscal General de l'Estat pel qual s'informaven d'un seguit de directrius per aplicar la nova llei. En primer lloc, no s'ha de fer una revisió automàtica de les penes, sinó analitzar cada cas de forma individual. Aquest decret, d'obligat compliment als membres del Ministeri Fiscal, no vincula als professionals de la judicatura a la seva aplicació, però com que els i les fiscals es regiran segons aquests barems, s'espe-

ra un control més exhaustiu de l'aplicació, a la baixa, de les penes de la nova llei. Per tant, continuaran sent els jutges i jutgesses, magistrats i magistrades, qui acabin determinant si es rebaixen penes o no.

Malgrat aquesta situació, per acabar voldria remarcar que la nova llei també ha introduït modificacions importants, com l'agreujant per submissió química (utilitzar fàrmacs i drogues per reduir o anular voluntat de la víctima) i l'assetjament al carrer, que es considera delictes lleus i s'aplicaran penes de localització permanent, treballs en benefici de la comunitat o multa. A més, a partir d'ara, la mutilació genital femenina es considera una forma de violència sexual i qui causi a un altre una mutilació genital serà castigat amb penes econòmiques i de presó, que poden anar dels sis a dotze anys.

I és que, malgrat la lacra que continua sent la violència masculista (aquestes festes nadalencques han estat assassinades 15 dones), cal continuar endavant. Redactant més lleis que protegeixin les dones i, alhora, que tots els poders públics defensin una igualtat real i garanteixin la llibertat per a totes les nenes, noies i dones: que viure lliures sigui una realitat. ■

Qui sap què serà capaç de fer la dona quan finalment sigui lliure. Betty Friedan

FEBREFEST

FEBRER 2023

Div. 3 **SERGI ESTELLA**

Dis. 4 **JOAN COLOMO**

Div. 10 **ARTURO GAYA**

Dis. 11 **JOAN ISAAC**

Div. 17 **UN XIC CONFÓS**

Dis. 18 **CARLES BELDA**

Div. 24 **ISAAC ULAM**

Dis. 25 **XAVIER BARÓ***

Hora: 20h

Lloc: C. E. La Cooperativa

Anticipades 10 € / Taquilla 12 €

*Anticipades 12 € / Taquilla 15 €

CASAL
LA COOPERATIVA

Celobert

Marcos Rellán
Químic

En els darrers mesos hem sentit als mitjans de comunicació la notícia sobre un acord entre els governs de Portugal, Espanya i França per la construcció de l'H2Med. El projecte vol traçar un corredor d'hidrogen verd que uneixi la península (centre productor) amb la resta d'Europa (receptor consumidor). El tram més cridaner del traçat és un gasoducte submarí que transportaria l'hidrogen verd entre Barcelona i Marsella. Aquest és un projecte molt ambiciós que vol convertir la península ibèrica en un hub d'hidrogen verd, i contribuir així al procés de transició energètica i ecològica engegat per la UE per reduir al màxim les emissions de CO₂ a l'atmosfera. La mateixa presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va donar el vist-i-plau al projecte i així va obrir la porta del finançament comunitari de l'H2Med.

Encara que fins ara l'hidrogen verd era un desconegut pel gran públic, és considerat des de fa uns quants anys com una de les més prometedores alternatives de futur als combustibles fòssils. És un combustible renovable i completament ecològic, ja que ni la seva producció ni l'ús generen gasos d'efecte hivernacle. El potencial de l'hidrogen verd és tan elevat que s'ha erigit en un dels eixos principals del Pacte Verd Europeu que preveu situar la UE en la neutralitat climàtica (obtenir un resultat net de zero emissions de gasos d'efecte hivernacle) vers l'any 2050. Així, en els darrers anys han sorgit a Europa diversos projectes al voltant de l'hidrogen, com la Vall de l'Hidrogen de Catalunya, al Camp de Tarragona; considerada com una iniciativa de país plenament consolidada que permetrà formar un ecosistema en què es facilitarà la producció i el consum d'hidrogen sostenible de forma local.

L'hidrogen és un element molt abundant al nostre planeta, però a diferència dels combustibles fòssils, mai es troba en estat pur, sinó que forma part d'altres compostos com l'aigua o la matèria orgànica. Per tant, l'hem d'aïllar de manera eficient si el volem emprar com a font d'energia. Tot i que l'hidrogen és un gas incolor, el seu nom s'acompanya de diferents tonalitats, segons siguin la matèria primera i la font energètica utilitzada per a la seva producció, que indiquen la quantitat de CO₂ alliberat a l'atmosfera en el procés. Entre tots, l'opció més sostenible és l'hidrogen verd, obtingut en un procés on no s'emet cap CO₂ i no es genera cap residu.

La producció d'hidrogen verd utilitza com a primera matèria aigua i com a font d'energia l'electricitat procedent de fonts d'energia cent per cent renovables com l'energia solar, hidràulica o eòlica. Mitjançant un procés anomenat electròlisi s'aplica un corrent elèctric a les molècules d'aigua, formades per dos àtoms d'hidrogen i un d'oxigen (H₂O), i

aquestes es trenquen generant oxigen (O_2), que pot ser alliberat sense problemes a l'atmosfera i el gas hidrogen (H_2), que pot ser emmagatzemat i transportat per generar energia quan i on convingui. L'hidrogen verd pot ser usat per generar electricitat, en una pila on es produeix un procés invers a l'electròlisi, o com a substitut del gas natural, atès el seu gran poder de combustió. El més interessant és que en tots aquests processos la producció de gasos amb efecte d'hivernacle o residus és completament nul·la. Per tant, la creació de la infraestructura necessària per a la producció eficient i distribució de l'hidrogen verd permetria descarbonitzar amb èxit el transport pesant (ja sigui terrestre, marítim o fins i tot aeri) i les indústries d'altas emissions on l'electrificació no és una opció factible.

Actualment ens trobem a les beceroles de la producció, distribució i demanda real d'hidrogen verd. S'ha de veure si la crisi energètica provocada per la guerra d'Ucraïna serà l'empenta definitiva per l'acceleració de la transició energètica iniciada per la Unió Europea i el desenvolupament de la indústria de l'hidrogen verd, el qual, segons els entesos, pot trigar entre quinze i vint anys a ser efectiu. En els propers anys sabrem si l'aposta per la construcció de l'H2Med és un encert o un altre malbaratament de diners públics per part dels polítics. ■

Tot el que és complex es pot dividir en parts simples. Descartes

Albert Ferrández
cap de llista ERC
Lloret de Mar

Albert Ferrández, cap de llista d'Esquerra Republicana per Lloret de Mar

Albert Ferrández (1991) és el candidat d'ERC de Lloret per les properes eleccions municipals després que rebés el suport de la militància.

Quins seran els eixos principals amb els quals voldràs treballar per Lloret?

La recuperació econòmica postcovid del municipi, i procurar una major cohesió i benestar social dels ciutadans. Hem de pensar fórmules per capgirar la situació que han provocat els efectes de la covid a les famílies lloretenques tenint en compte les casuístiques de Lloret, com el fet que es trobi entre les 15 ciutats catalanes amb més població estacional i amb més ciutadans nascuts fora de Catalunya, o que el motor econòmic sigui el sector turístic.

Què és per a tu la política municipal?

Estar al carrer i procurar que els ciutadans visquin de la millor manera possible. Per a la gent d'Esquerra, el municipalisme és clau pel desenvolupament de Catalunya. No es poden assolir els objectius de país de sostenibilitat, feminisme i justícia social, si els ajuntaments no estem al capdavant. Per a mi, la política municipal és la baula de la cadena que comunica el ciutadà amb la resta de peces de la governança, és pensar que totes les decisions preses des dels ajuntaments han de tenir sempre un impacte positiu en la vida de les persones.

Com et definiries?

Soc una persona molt propera i empàtica. No em costa gens posar-me a la pell dels altres. La meua trajectòria professional en l'àmbit educatiu i la vinculació amb el teixit social i associatiu de Lloret m'han fet com soc. M'encanta la meua feina com a mestre; és una vocació. **Entenc el meu pas per la política com una estratègia més per transformar la societat, per millorar la vida dels lloretencs i lloretenques. Ara soc un mestre dedicat a la política.** També m'agrada remarcar que crec en els lideratges distribuïts: el líder ha de funcionar com una peça més de l'engranatge —una de molt important—, però sense la resta de peces —o equip— no hi ha res a fer.

Quin és el futur que imagines per Lloret ?

Imagino un Lloret on la font de riquesa principal sigui la multiculturalitat, un Lloret de Mar responsable amb el medi ambient, i 100% feminista. Una ciutat que ofereixi als lloretencs i lloretenques la millor qualitat de vida possible i els permeti desenvolupar-se com a persones lliures i amb tots els drets. Una vila capdavantera i moderna potenciant encara més la capacitat de reinventar-se. El millor Lloret de Mar i la millor. ■

Conferència: «Josep Fornas: el solucionador»

L'investigador Joan Escolies, guanyador del darrer premi d'Assaig Carles Rahola dels Premis Literaris de Girona, ens descobrirà un personatge desconegut que va tenir el seu pes específic en la col·laboració amb un polític important de l'època recent.

Divendres, 27 de gener de 2023 | 20h | Local social del CASINET (Lloret de mar)

Jordi Martínez es presenta com a alcaldable de Junts per Lloret

Martínez ha avançat el seu projecte per a Lloret en un acte a la biblioteca, acompanyat pel secretari general de Junts, Jordi Turull

Sánchez, Batlle,
Jordi Martínez, Turull,
Planas, Codina

Jordi Martínez i Puig, cap de llista de Junts per Lloret a les properes eleccions municipals, ha explicat els principals eixos de treball de la seva candidatura. Ho ha fet en un acte a la sala polivalent de la biblioteca del municipi, acompanyat pel secretari general de Junts, **Jordi Turull**, el secretari general sortint, **Jordi Sánchez**, la coordinadora de la Vegueria de Girona, **Maria Àngels Planas**, el coordinador comarcal, **Jordi Camps**, el coordinador local, **Romà Codina** i la diputada **Maria Antònia Batlle**, entre d'altres.

Martínez, de 49 anys i farmacèutic de professió, va ser regidor i tinent d'alcalde de 2011 a 2015, amb l'alcalde Romà Codina. Ara torna a la política desitjant que **"Lloret recuperi l'empenta, la il·lusió i obri una nova etapa, amb nous reptes i objectius"**. L'alcalde ha subratllat la necessitat de treballar tres grans eixos per millorar el benestar dels veïns i veïnes. En primer lloc, la seguretat, **"no només de la zona de l'oci nocturn, sinó també durant el dia"**. **"Caldrà molt diàleg, des del govern i amb els principals cosos de seguretat. Només amb aquest diàleg, constant i fugint de personalismes i egoïsmes, és com podrem redreçar la situació actual"**. En segon lloc, el comerç: **"volem tenir més comerç de qualitat, de proximitat, amb una àmplia oferta comercial on es pugui trobar de tot i que no només obri tres mesos l'any"**. Finalment, un

tercer eix, **"la revolució de les coses petites, del dia a dia. Quants cops hem sortit de casa i el carrer es brut, està deixat, quan plou ens hem mullat els pantalons amb els panots que ballen, la papera que fa tres mesos que està trencada, aquelles herbes o arrels que han aixecat el paviment.... detalls oblidats que marquen la diferència"**.

El candidat ha destacat que treballant intensament aquestes línies estratègiques **"farem un Lloret amable, agradable, on faci goig anar a qualsevol punt del poble, un Lloret del qual sentir-nos orgullosos"**. **"Caldrà enfocar tots els esforços per fomentar un turisme de qualitat, escoltant tots els actors que hi intervenen, ja siguin gremis, entitats o associacions, i fer que la nostra oferta augmenti en qualitat i quantitat"**, ha afegit.

Per la seva banda, el secretari general de Junts, Jordi Turull, va destacar que **"persones com en Jordi Martínez són les que donen prestigi a la política. Podria viure confortablement quedant-se al marge però escull dedicar-se al projecte de fer que la gent de Lloret sigui més feliç, a millorar el seu poble"**. El secretari general sortint, Jordi Sánchez, va lloar el **"compromís"** del candidat amb el seu municipi i la seva **"il·lusió per abocar-hi totes les energies"**. ■

Un nou museu tindrà la seu al **Castell de Lloret**

A partir de la propera primavera, un nou equipament cultural donarà més forma a la proposta turística, cultural i cívica de Lloret de Mar, que obrirà un museu dedicat a la sostenibilitat i el canvi climàtic al fins ara **Castell de'n Plaja**.

El tema al qual es dedica aquest equipament museístic és de màxima actualitat, sinó urgència. El canvi climàtic afecta cada vegada més a la ciutadania, a la societat i al planeta sencer. El primer pas per combatre els efectes del canvi climàtic és donar-los a conèixer, i és per això que l'experiència que es proposa té tres fases concretades en tres sales. A la primera s'hi donen a conèixer les causes a través d'un ús del metavers. El viatge de l'univers físic al virtual permet al visitant prendre consciència d'aquelles causes que ens han portat avui en dia a la situació en la qual ens trobem, amb un planeta castigat, contaminat i en una dinàmica d'escalfament global sense precedents. De retorn a la nostra realitat, el visitant pot passar a la segona sala, on una pantalla LED de dotze metres de llargada i una experiència immersiva que inclou el so, la llum i la temperatura de l'espai permeten prendre consciència de les conseqüències del canvi climàtic. Sabent d'on venim i on estem, el nou museu aporta diferents solucions i busca implicar-hi a la societat amb una tercera sala on un espectacle multisensorial ofereix

les claus per aturar la crisi climàtica. Novament, el so, la llum i la imatge fan que el discurs socialment implicat de l'equipament no estiguin renyits amb una experiència diferent que ajudi a prendre consciència del paper que tenim tots i cadascun de nosaltres en l'actual situació.

Aquest recorregut i experiència ha estat dissenyat per Toni Cruz (La Trinca, GestMusic-Endemol) que s'ha encarregat de la part creativa i de coordinar a les diferents parts involucrades en el projecte. El projecte busca l'impacte, la conscienciació i convèncer de que les accions que tothom pugui fer, són importants. Per tirar endavant el projecte també s'ha comptat amb Pascuals Design i els arquitectes Valentí Orpí i Quim Planiol.

Una de les principals característiques d'aquesta iniciativa és que sorgeix d'una col·laboració entre la propietat del Castell (el Grup GBI) i l'Ajuntament de Lloret de Mar, per donar sentit a un dels espais i edificis més emblemàtics de la població. El projecte, per tant, representa una aportació privada a l'espai públic que l'Ajuntament de la població ha orientat en la línia d'un turisme de més qualitat i d'uns visitants més conscients i alineats amb les problemàtiques actuals tan a nivell local com global. El fet que un edifici com aquest es destini a una temàtica com el canvi climàtic ha de conduir a una major conscienciació de la societat sobre la seva importància.

L'eix didàctic és, per tant, un dels grans temes que s'han tingut en compte en aquest museu que preveu unes 100.000 visites anuals, de les quals una bona part seran escoles i instituts de la població i el seu entorn. Així, l'experiència museística s'ha dissenyat també tenint en compte el rigor i efectivitat pedagògiques. Els missatges, adreçats als més joves, estan pensats per influir en la seva conscienciació respecte a la conservació de l'entorn i la cura del planeta, en la línia dels grans moviments planetaris com, per exemple, el liderat per Greta Thunberg. L'experiència didàctica, per tant, troba la seva justificació també en un compromís que va més enllà de les sales d'aquest nou museu que, a partir de la primavera, s'incorporarà com a novetat a l'oferta turística de la població.

Al Celobert 192 (juny 2021) es parlava del Castell de'n Plaja, una construcció feta el primer terç del S.XX per l'industrial gironí Narcís Plaja seguint un ideal medieval que, de forma gairebé involuntària, ha imprès un fort caràcter paisatgístic

**[...] ens trobem,
amb un planeta
castigat, contaminat
i en una dinàmica
d'escalfament global
sense precedents.**

Construcció del Castell d'en Plaja, ca. 1936. Fons Martínez-Planas. SAMLM Servei d'Arxiu Municipal de Lloret

a la línia de mar de la zona de Sa Caleta. El Castell ha format part de la silueta de Lloret des d'aleshores, igual que ha estat part del debat sobre la seva autenticitat. Amb l'actuació d'aquest nou museu, el Castell passa a ser un espai obert a la ciutadania, amb una intencionalitat molt clara i una vinculació a un tema de màxima actualitat. Passa, per tant, a ser de ser un edifici del qual es debatia el seu passat, a ser un edifici on es plantegen reptes sobre el nostre futur. L'experiència, innovadora i focalitzada en generar una acció fora de les parets del propi castell, parteixen del contrast entre passat i futur, i la reflexió sobre el llegat que rebem i el que deixem. Amb aquesta nova perspectiva sobre el Castell, aprofitant la posada en marxa de l'equipament museístic, se'n

canviarà el nom, de manera que passarà a ser el 'Castell de Lloret', posant així l'èmfasi en que malgrat el seus orígens i propietat, passa a ser un espai obert a tota la vila i els seus habitants, així com també als visitants i turistes que s'hi acostin.

Precisament el treball de rehabilitació del Castell ha estat un dels punts clau del projecte, havent-se de realitzar unes obres de condicionament de molta envergadura i que han liderat els arquitectes Orpí i Planiol. Les principals millores que s'hi han fet han afectat temes tan essencials com el reforç de l'estructura, les millores en l'accessibilitat i els serveis. També hi són destacables les millores en quant a gestió energètica, totalment alineades amb el contingut que aco-

Aquestes iniciatives busquen consolidar el Castell com la icona arquitectònica que ha estat fins ara [...]

llirà el Castell. Els arbres metàl·lics que hi ha a l'entrada i terrassa, per exemple, tenen plaques solars que milloren l'autosuficiència del museu. Un gest que, més enllà de la vessant merament i estrictament pràctica, busca també exemplificar utilitzant fonts no contaminants de generació energètica.

A banda de les tres sales ja descrites que donaran forma a l'experiència museística del Castell, cal destacar la posada en marxa d'un servei de bar a la terrassa amb vistes a la Costa Brava que podran gaudir tots els seus visitants. I a l'estiu, per reblar el clau, es faran projeccions a la façana que es podran admirar des del passeig de la platja de Lloret. Aquestes iniciatives busquen consolidar el Castell com la icona arquitectònica que ha estat fins ara, dotant-la d'un contingut actualitzat i una rellevància més alta per als visitants de la població que en podran gaudir per dintre i per fora.

El projecte del Castell de Lloret prové, com s'ha apuntat, d'una col·laboració pública-privada en què el Grup GBI ha adquirit la propietat de l'edifici i l'ha rehabilitat en una

Una de les principals característiques d'aquesta iniciativa és que sorgeix d'una col·laboració entre la propietat del Castell (el Grup GBI) i l'Ajuntament de Lloret de Mar [...]

actuació valorada en vuit milions d'Euros abans de posar-la disposició de l'Ajuntament de Lloret. Altres dades d'interès relacionades amb el museu són que generaran quaranta llocs de treball permanents, fet que significa una aportació també a l'economia local amb la creació de llocs de treball de qualitat.

L'obertura d'un equipament cultural és sempre una bona notícia. En aquest cas, les diferents variables que ha tingut en compte aquest projecte el fan encara una acció de més calat i transcendència en l'aportació cultural i de continguts a una vila turística com és Lloret de Mar. ■

El viatge de l'univers físic al virtual permet al visitant prendre consciència d'aquelles causes que ens han portat avui en dia a la situació en la qual ens trobem

VILA DE TOSSA

FETS I GENT

Carles Couso Macaya
Periodista

FOTOGRAFIA

Equips de totes les categories de U.E. Tossa aquesta temporada 2022 - 23

«Soc un privilegiat, estar al capdavant del club del meu poble l'any del centenari m'omple d'orgull»

Pedro Zambrano

El president de la UE Tossa destaca la importància del club pels més joves del municipi

Pedro Zambrano és president de la Unió Esportiva Tossa des del 2009. L'entitat, que està d'aniversari pels seus cent anys d'història, és la que més gent agrupa de Tossa. El club té més de 200 jugadors i 300 socis.

Com ha viscut l'any del centenari?

L'actual junta som una petita anècdota dins dels cent anys d'història. El club és fruit del que molta gent ha estat fent des dels inicis. Gent que com nosaltres ha plorat, rigut,

gaudit i patit, però que ho ha donat tot per l'entitat. Estar al capdavant del club l'any del centenari m'omple d'orgull, però és una responsabilitat enorme pensant en tots els que ens han precedit.

Han organitzat diferents actes durant tota la temporada.

Hem presentat una samarreta commemorativa, hem organitzat una competició de veterans, activitats lúdiques pels més petits i un sopar institucional. A més, s'ha presentat un llibre sobre el futbol a Tossa i l'equip del programa Tot Ple-gat ha presentat el documental "No és futbol, és història".

Què recorda dels primers passos al capdavant de l'entitat?

A l'inici teníem por, tot ens venia gran. El club no tenia cap

TOSSA HOMENATJA JOAN DOMÈNECH MONER

El diumenge 1 de gener se celebrà a la vila de Tossa el 23è Concert de Cap d'Any, una cita ja tradicional que atrau cada any sardanistes d'arreu dels Països Catalans, que veuen en la festa tossenca un inici d'any genuïment català amb un calliu que costa de trobar.

Francesc Fonalledas,
Maria Teresa Coll,
Joan Domènech i
Mercè Planas

La fórmula iniciada l'any 2000 per l'Agrupació Sardanista Tossenca té 3 elements que li han donat un caràcter que la fan tan especial: la part musical, sempre amb una excel·lent tria d'obres màgstralment interpretades per la Principal de la Bisbal; l'encant del "Cinema Paradisso" tossenc: el Cinema Montserrat, una sala de les d'abans, àmplia i amb una acústica de 10 i el tercer element, les sorpreses siguin en forma musical o amb la projecció de documentals històrics. Enguany, la junta de l'entitat tossenca ha cregut oportú afegir un quart element a la fórmula del concert i ha estat atorgar el guardó "Sa Proa" en la modalitat d'activisme cultural, essent escollit en Joan Domènech Moner, per la seva dedicació al territori i la seva gent en tots els aspectes de la seva fecunda vida com a servidor públic, que fou molt ben lloada per l'alcalde de Tossa, Ramon Gascons, que sumà l'Ajuntament Tossenc a la llarguíssima llista d'adhesions. També hi van ser presents la primera tinent d'alcalde, Imma Colom i la regidora de cultura i festes.

Amb l'escalf de tota la família al complert, ex-companys de la Diputació, de la Generalitat, del consistori lloretenc, mestres i amics vinguts d'arreu —destacant moltíssims llo-

retencs—, en Francesc Fonalledas —president dels sardanistes tossencs— va voler destacar la militància inequívocament sardanista del guardonat i la influència que segur va tenir en aquest fet la figura del compositor Domènec Moner Basart, oncle d'en Joan, de qui es va poder escoltar la sardana "Al meu fillol", precisament dedicada a ell.

L'estimació del món sardanista gironí va quedar palès amb l'adhesió dels 26 Aplecs Sardanistes que se celebren a les nostres comarques.

L'acte, molt ben conduït per M. Mercè Planas —que també va rebre un present pels 40 anys d'informació i divulgació sardanista—, va reunir 350 persones que van donar un magnífic aspecte a l'espaiosa platea del Cinema Montserrat, que just abans de l'inici del concert va efectuar la projecció d'un documental històric sobre el Pelegrí de Tossa del 1967 i el 1970.

Una vetllada ben reeixida i un homenatge ben merescut a en Joan Domènech i família. ■

Gregori Martínez, cap de llista d'Esquerra Republicana per Tossa de Mar

La militància d'Esquerra Republicana (ERC) de Tossa de Mar ha escollit a Gregori Martínez, com a candidat per a les properes eleccions municipals

Gregori Martínez
cap de llista ERC
Tossa de Mar

En el seu discurs de presentació com a candidat, el republicà ha expressat que es presenta **“amb la voluntat de consolidar el projecte polític d'Esquerra Republicana que hem tirat endavant amb professionalitat i dedicació”**. **“Hem demostrat que sabem governar, que fem prevaldre l'interès comú del poble de Tossa per sobre d'interessos particulars”**, ha afegit.

Conscient de la responsabilitat que comporta treballar per un municipi com Tossa, Gregori Martínez afronta amb molt d'entusiasme el repte polític de ser reelegit i ha agraït el suport rebut: **“Vull donar les gràcies a tots els companys i companyes que confien una vegada més en mi. Si hem arribat fins aquí ha sigut fruit de l'esforç, el compromís i la dedicació de tots i totes”**. **“L'objectiu del nostre projecte és continuar vetllant per la seguretat i el benestar de tots els veïns i veïnes de Tossa”**, ha afegit.

El candidat d'Esquerra Republicana, conscient de l'actual conjuntura política i social que està vivint el país, també ha assegurat que **“en temps difícils hem de vetllar per la seguretat de totes aquelles persones que es troben en desavantatge. És per això, que apostem per un model de polítiques públiques de caràcter social per no deixar ningú enrere.”** **“Proposem un model turístic i de promoció econòmica basat en la coparticipació publicoprivada, on l'administració local i el sector privat col·laboren per millorar el nostre municipi”**, ha afegit.

Gregori Martínez és llicenciat en dret i des de l'any 2019 és el segon tinent d'alcalde i regidor de Turisme i Promoció econòmica de l'ajuntament de Tossa de Mar. És militant d'Esquerra Republicana des de l'any 2003. A més a més, ha estat representant de la regió de Girona a la sectorial de Justícia on ha ostentat la presidència. ■

Diuen que no cal
ser *influencer* per
publicar un llibre.

Si vols veure el teu llibre
imprès, contacta'ns!

el punt volat
SERVEIS EDITORIALS

623 06 77 13
info@elpuntvolat.cat
www.elpuntvolat.cat

Torna el Carnaval de la Costa Brava Sud del 17 de febrer al 4 de març del 2023

Aquest esdeveniment és un referent a la Costa Brava, ja que més de 120.000 persones s'apleguen a Blanes, Lloret i Tossa de Mar per gaudir-lo

Carnaval a Lloret
Assumpció Comas

Els ajuntaments de Blanes, Lloret i Tossa de Mar ja han posat data al calendari per a la celebració del Carnaval de la Costa Brava Sud, tota una referència a la Costa Brava. Serà del 17 de febrer al 4 de març d'enguany. Els consistoris ja han contactat amb les diferents colles que varen participar en l'edició del 2020 perquè puguin començar a preparar les seves carrosses.

El Carnaval de la Costa Brava Sud celebrarà la seva desena edició i torna amb més força que mai després que, degut al context postpandèmic, les edicions del 2021 i 2022 quedessin limitades per les normatives sanitàries del moment, que no possibilitaven la celebració d'esdeveniments en gran format amb un alta concentració de persones. Es calcula que, sumant els espectadors de les tres rues, el Carnaval de la Costa Brava Sud aplega més de 120.000 persones i hi participen més de 1.000 persones.

El Carnaval de la Costa Brava Sud començarà a Lloret el dissabte 18 de febrer a les quatre de la tarda. Continuarà el diumenge 19 de febrer primer a Lloret a les quatre i després a les cinc a Blanes; i a Tossa de Mar tindrà lloc el dissabte 4 de març a dos quarts de cinc, tancant la gran rua a les tres poblacions. A banda de la Gran Rua de Carnaval, els Ajuntaments ofereixen una completa programació amb diferents activitats carnavalesques durant aquests dies, que es donaran a conèixer properament juntament amb el cartell oficial d'aquesta edició.

El Carnaval de la Costa Brava Sud es va crear l'any 2012 per promocionar de manera conjunta el cycle festiu a les tres viles marineres, i coordinar un dels seus atractius centrals i més multitudinari: les rues de carnaval. I és que des de les tres poblacions es considera que els actes del Carnaval són una bona manera per donar a conèixer l'incomparable entorn de la Costa Brava Sud. ■

Llibreria Fleca *Fenals*

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS
MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

**OBERT
TOT
L'ANY**

LOTERIA DE
CATALUNYA

Carme Buxalleu i Serras
Biòloga, màster
en biodiversitat

La rere-platja, en el sentit estricte, correspon a la zona de transició entre la franja costanera sorrenca i la vegetació de terra endins però que, en un sentit més lax i pel cas de la Tordera, en podríem definir una altra corresponent a una zona inundada temporalment o bona part de l'any, prolongació de la Tordera. Malauradament, tan a la banda malgratenca com a la blanenca, la rere-platja ha desaparegut totalment engolida com ha estat, bàsicament, pels càmpings i per l'alteració del normal funcionament de la Tordera, amb una sobreexplotació de l'aquífer, uns cabals per sota dels ecològics i un impediment de la laminació lateral.

Així les coses, hom es pregunta què hi havia en el passat a la rere-platja malgratenca - blanenca? i què hi podria haver si les perturbacions cessessin? En els següents apartats hi intentarem donar resposta.

LA RERE-PLATJA EN SENTIT ESTRICTE (NO INFLUENCIADA PEL RIU)

Segons cites antigues^{1, 2}, a les zones sublitorals entre Pineda i Blanes, s'hi trobava una comunitat, avui extremadament rara a tot el litoral català, dominada per la gramínia *Corynephorus canescens*, la sempreviva borda (*Helichrysum stoechas*) i l'herba prima (*Asperula cynanchica* subsp. *brachysiphon*) on, les espècies de les brolles silíciques, amb les que se suposa es posava en contacte, hi eren ben presents: caps d'ase (*Lavandula stoechas*), estepa negra (*Cistus monspeliensis*), estepa borrera (*Cistus salviifolius*) o, l'escassa ginesta linifòlia (*Teline linifolia*). Podem dir que aquesta comunitat, amb una certesa quasi absoluta, ja existia a la zona compresa entre Calella i Blanes des de, almenys, mitjans del segle XIX si tenim present que l'espècie directriu, *Corynephorus canescens*, fou citada a ambdues localitats^{3, 4, 5}. Actualment, però, *Corynephorus canescens* i *Asperula cynanchica* subsp. *brachysiphon* es troben extingides a la zona i la resta d'espècies anomenades, si bé presents (la ginesta linifòlia pràcticament desapareguda), ja no creixen a la rere-platja, òbviament i bàsicament, per la transformació de l'espai físic. Sí que s'hi troben ací i allà, a d'ambdues bandes del riu, algunes espècies de la comunitat com ara: guaridora de muntanya (*Jasione montana*), llongera

integrifòlia (*Andryalia integrifolia*), caps blancs (*Lobularia maritima*), sanguinària (*Paronychia argentea*), melgó litoral (*Medicago littoralis*), cosconilla (*Reichardia picroides*), etc.

Remarcar que, a la zona d'impàs entre l'avant-platja i la rere-platja, també hi creixeria l'endemisme *Reseda hookeri*, el capironat marí. Una espècie antigament esmentada a les platges de Blanes⁶ que, ara per ara i per a tota la Península Ibèrica, únicament subsisteix en un petit reducte a la propera platja de Santa Susanna.

Dins aquesta rere-platja, de ben segur que hi vivien o hi criaven animals com les sargantanes cuallarga (*Psammotromus algirus*), íberoprovençal (*Podarcis liolepis*) o roquera (*Podarcis muralis*), la serp verda (*Malpolon monspessulanus*), el conill (*Orictolagus cuniculus*), la cogullada comuna (*Galerida cristata*) i un llarg etc. Molt significatiu és el fet que, antigament, hi fou reportada la nidificació de la terrerola comuna (*Calandrella brachydactyla*)⁷, essent l'ocell que ha experimentat una regressió més accentuada des de començaments de segle en el context català, arribant a l'esfereïdora xifra de més del 70 % de disminució dels seus efectius. Ara mateix, se la troba als secans occidentals de la plana de Lleida, delta de l'Ebre i, de manera molt dispersa i en petites poblacions, a la Terra Alta, Camp de

1. Flors de cap d'ase (C. Buixalleu). 2. Guaridora de muntanya (C. Buixalleu)

Tarragona i Alt Empordà⁸. Val a dir que, al 2020 es documentà un intent de cria en un guaret del delta de la Tordera.

Però, què passaria si s'alliberés l'espai de les infraestructures actualment existents? Indubtablement, en aquest hipotètic escenari, la vegetació començaria a recuperar-se però, també de manera segura, podem dir que la comunitat resultant no seria aquella dominada per *Corynephorus canescens*, sempre viva borda i herba prima. Això esdevindria així per diverses causes, entre les qual tres de destacables: 1) a molts indrets de l'espai s'hi va aportar sorra de terra endins variant les propietats primigènies del sòl; 2) el sòl es trobaria extremadament compactat; 3) alguna de les espècies més importants de la comunitat s'han extingit de la zona i, per tant, no tenen manera d'arribar-hi. És de pressuposar que hi apareixeria un erm esquitxat amb algunes de les espècies de la comunitat primigènia. Tanmateix un erm mediterrani de transcendental importància ecològica on hi podria criar, per exemple, la cada vegada més rara terrerola comuna.

LA RERE-PLATJA EN SENTIT LAX (INFLUENCIADA PEL RIU)

Pels volts dels anys 50 del segle passat, a la ribera malgratenca de la desembocadura de la Tordera, es descrivia² l'existència de depressions, inundades bona part de l'any, ocupades per un estrat arbore de verns (*Alnus glutinosa*) i un estrat herbaci amb domini de grans ciperàcies (*Carex pseudocyperus*, *Carex vulpina* subsp. *cuprina*, *Carex remota*) però, també amb presència del lliri groc (*Iris pseudacorus*), el fonoll bord (*Oenanthe fistulosa*), l'herba verda (*Oenanthe pimpinelloides*) o, el miosotis d'aigua (*Myosotis herve*). Lògicament, és d'esperar que, a la ribera blanenca, hi creixés la mateixa verneda.

D'aquest conjunt es podrien i només documentar, per a tot Catalunya, a la desembocadura de la Tordera, no en queda absolutament res i, igual de greu, alguna de les espècies s'hi han extingit i no es troben a d'altres zones properes; en addició, són de presència rara o extremadament rara a Catalunya. Serien el cas de *Carex pseudocyperus* o d'*Oenanthe fistulosa*. I d'altres espècies, per bé que presents a la Tordera, hi tenen una presència testimonial, com *Oenanthe pimpinelloides*.

Moltes altres espècies, també de les basses i dels sòls sempre humits del delta, van ser citades anteriorment⁹ i, de la mateixa manera, hi han desaparegut o, amb sort, tan sols hi han esdevingut escasses.

Dins aquestes basses, sobretot les que hi tenien una escassa cobertura arbòria, s'hi trobava el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*), present al delta fins fa, encara no, deu anys o, de ben segur, les dues tortugues aquàtiques i autòctones de la Tordera: la de rierol (*Mauremys leprosa*) i, la més rara, d'estany (*Emys orbicularis*).

Seria molt interessant poder recuperar aquest hàbitat únic. Malauradament, podem afirmar sense equivocar-nos, que no n'hi hauria prou en alliberar l'espai de les infraestructures actualment existents. Per la qual cosa, l'èxit de la recuperació requeriria: 1) ajudar a la Tordera a restaurar el seu cabal ecològic, el seu aqüífer i les seves laminacions laterals i 2) re-introduir les espècies de la comunitat, moltes de les quals desaparegudes del delta, àdhuc del riu, fent-ne impossible —o quasi bé— la seva arribada pels seus propis mitjans. ■

1. Montserrat, P.; (2007); "Una mirada de botànic i ecòleg a les muntanyes del Maresme". L'Atzavara, 15: 115 – 132.
 2. Montserrat, P.; (2014); "Les muntanyes del Maresme a mitjan segle XX. Una visió ecobotànica". L'Atzavara, 24: 5 - 69.
 3. Colmeiro, M.; (1846); "Catálogo metódico de plantas observadas en Cataluña". Madrid.
 4. Willkomm, M. & Lange, J.; (1870); "Prodromus florae Hispanicae, Vol. I". Stuttgart.
 5. Paunero, E.; (1956); "Las Avenas españolas. I". Anales Inst. Bot. Cavanilles: 13: 149-229.
 6. Salvador, dins 9.
 7. Muntaner, J., X. Ferrer & A. Martínez-Vilata; (1983); "Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra". Ketres editora.
 8. Franch, M., S. Herrando, M. Anton, D. Villero & L. Brotons; (2021); "Atlas dels ocells nidificants de Catalunya. Distribució i abundància 2015-2018 i canvi des de 1980". Inst. Cat. Ornitologia - Cossetània Edicions.
 9. Montserrat, P.; (1989); "Flora de la cordillera litoral catalana (porción comprendida entre los ríos Besos y Tordera)". Caixa d'estalvis Laietana.

Els Països Catalans

Passat, present... futur?

#1

Tot el mal ve d'Almansa?

Narra la llegenda que l'infant Jaume (que acabaria esdevenint el rei Jaume I el Conqueridor) quan tornava de Narbona custodiat per Simó de Montfort, el qual el retenia com a hostatge després de la mort del seu pare, Pere el Catòlic, va adormir-se sota el Pi de les Tres Branques. Allà va tenir un somni premonitori: seria monarca de 3 regnes. Això li suposaria un estímul per a conquerir València i Mallorca i incorporar-los a la Corona d'Aragó.

Aquest símbol de la catalanitat, doncs, seria el punt de partida i l'embolcall comú per a aquests territoris però, alhora, representa també l'inici de les diferències que avui dia encara perduren, ja que esdevindran des de la seva conquesta en regnes autònoms (Catalunya i Aragó, València i Mallorca), cadascun amb les seves lleis, els Furs, atades a més per uns interessos que frisen per a desarticlar i enfrontar aquests territoris que units representarien un contrapoder molt fort per al projecte centralista castellà.

Entelèquia, referent territorial indispensable o monstrositat i heretgia segons els diferents prismes, la controvèrsia ha perseguit el concepte des dels seus inicis, ja només amb la qüestió dels noms: segons en quins indrets vagis pots pronunciar el terme i t'assenyalaran amb el dit vociferant exabruptes dignes dels més admirats inquisidors que poblen la nostra geografia.

Però deixem la polèmica per a d'altres, aquí intentarem glossar els trets comuns d'aquests territoris des de múltiples àmbits: història, cultura, societat i economia. Viatjarem al passat, analitzarem el present i intentarem projectar o intentar esbossar llurs perspectives futures.

Primer de tot, hauríem de definir què entenem per a Països Catalans, ja que pot semblar una obvietat, però no ho és pas. A molta gent li vindrà al cap els límits territorials que emmarquen el domini lingüístic del català en els seus 4 punts cardinals: “De Salses a Guardamar, i de Fraga a Maó”... Però és així de simple o és quelcom més complex?

Ja d'entrada se'n plantegen 2 qüestions... Què fem amb l'Alguer? I també... Què passa amb els territoris castellanoparlants del País Valencià?

Anem a pams: Segons algunes definicions, els Països Catalans els formen els territoris de parla catalana, però això ja hem vist que és problemàtic. En altres accepcions, es consideren com a tals els territoris que comparteixen una cultura i uns trets històrics comuns, segons aquesta els Països Catalans comprenen una extensió d'uns 70000km², repartits entre el Principat de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord, la Franja de Ponent i l'Alguer.

Cadascun d'aquests territoris han tingut la seva pròpia evolució històrica i la seva situació també és diferent en l'actualitat. Nosaltres en aquesta sè-

Jaume Planas Perxachs
Escriptor

La literatura no és més que un esforç contra l'oblit

Josep Pla

Tu, Vallverdú
Francesc Canosa Farran
Fonoll editorial
172 pàgines
PVP 18 €

Les motivacions per les que hom escriu poden ser molt diverses. Un dia predomina més un factor que tenim clar, un altre jorn pesa més una raó nascuda a les entranyes o hi juga un paper decisiu el subconscient. Sovint hi medito sense pretendre penjar-me la placa al pit on hi figuri la paraula enlluernadora en majúscules que hi digui: ESCRIP-TOR. Respecto i estimo massa l'ofici i trobo que hi ha massa gent que pel sol fet d'omplir quatre pàgines, publicar (majoritàriament autoedicions), guanyar algun premi tronat o formar part d'una capelleta endogàmica on tothom s'adula entre si, ja se'n consideren. Jo encara ho dubto que ho sigui. L'escrip-tura és un *tour de force*, una carrera de llarga distància on mai deixes d'aprendre, on sempre pots tornar a espifiar-la i encara que treballis amb constància, sense haver demanat hora a la musa, la collita pot ser un desastre. En la soledat, t'aboques a combatre i mai saps del tot si resultaràs vencedor però la tossuderia, la necessitat vital, t'empeny a seguir guerrejant.

Escric per no morir. No em refereixo a voler transcendir i figurar en una enciclopèdia, prova fefaent d'haver assolit la immortalitat. Parlo de poder —una remota possibilitat— ésser llegit en un futur proper o llunyà on jo no hi sigui. Escriure és recordar per plasmar damunt el paper i fer creïbles accions i aspectes d'una vida experimentada mostrant una major o menor capacitat d'observació. I recordar és fer memòria. Som memòria. Un flux de consciència. Trabocar-ho negre sobre blanc és l'acte de fixar la visió singular que tenim d'aquest món que ens ha tocat viure.

Recentment he llegit l'article que en Josep Maria Muñoz, director de la revista L'Avenç (una de les millors publicacions culturals del país) dedicava al malaguanyat Vicenç Pagès Jordà. Desvetllava un projecte en comú: la publicació d'un dietari de l'escriptor empordanès i explicava el moment on l'autor de

En Josep Vallverdú ha escrit més de 200 títols, la majoria literatura infantil i juvenil, però també ha conreat les memòries, la poesia [...] l'assaig, l'articulisme i la crònica territorial retratant el seu paisatge lleidatà

Els jugador de Whist li va desvetllar la malaltia que patia i que acabaria amb el seu decés privant-nos de nous llibres malgrat ens deixés una sòlida obra com a llegat. Durant les darreres converses que van mantenir, en Vicenç li va confessar que li hauria agradat ser la personalitat convidada a rebre una entrevista a fons, un repàs vital ben endreçat, a les primeres pàgines de L'Avenç. Són entrevistes realment sucoses, cinc o sis pàgines, on la donassa o l'homenot, realitzen un tomb per la vida, manllivant el títol de l'icònic programa del mestre Puyal, des de la infantesa fins al present.

El llibre que avui ressenyem, *Tu, Vallverdú, entrevista a una vida*, ressegueix amb molta més profunditat el periple vital —una centúria!— de l'escriptor, pedagog i activista lleidatà. De la mà del periodista Francesc Canosa (connexió terres de ponent), aconseguim obtenir un pla seqüència d'aquest home-nàs amant del setè art que ho ha viscut tot: dues dictadures, una república guanyada a les urnes, l'alçament militar (un veritable cop d'estat) i la conseqüent guerra civil, la llarga nit del franquisme, la transacció del regim del 78 cap a una imposada monarquia amb el soroll de sabres de rerefons (tot ha quedat "atado y bién atado"), el pujolisme o com fer

Josep Vallverdú

de Catalunya la teva botigueta, el desencís del procés i com en un *dejà vu* amarg, noves repressions, engarjolaments de presos i activistes polítics i les il·lusions de la ciutadania trepitjades i escombrades per dirigents de perfil baix (avui, mai millor dit). Companys, no és això, que cantava en Llach.

Nascut el 1922, a punt de fer-ne cent, vitalista de mena, segueix escrivint, ara, dietaris. Deu anys enrere creava poemes d'amor quan intentava —*spoiler*: ho va aconseguir— tornar a casar-se després d'enviudar i amb noranta anys va tornar a passar per l'altar. Va debutar tard com a escriptor professional, amb 38 anys i va ser als 45 quan va aconseguir "l'èxit" amb la primera aventura del seu personatge més conegut, en Rovelló, el gos més famós de la literatura catalana. En Vallverdú va estudiar filosofia i lletres a BCN. Exercí de mestre de llengua, literatura, anglès i llatí. Va experimentar una paternitat complicada, l'Eloi, el seu fill, pateix oligofrènia. Durant anys va realitzar una tasca encomiable a edicions 62, acabada d'estrenar, traduint llibres estrangers per tal que els lectors d'aquí poguessin gaudir de clàssics universals i contemporanis, normalitzant el nostre malparat país on la llengua va estar prohibida i perseguida pels de SEMPRE. En Josep Vallverdú ha escrit més de 200 títols, la majoria literatura infantil i juvenil, però també ha conreat les memòries, la poesia —com ja hem indicat— l'assaig, l'articulisme i la crònica territorial retratant el seu paisatge lleidatà. Molts l'hem llegit durant l'educació general bàsica. Ha forjat

lectors en llengua catalana, un paper tan essencial com el que va assolir en Pla, formant un cos de lectors, depurant un estil planer, entenedor, regat de la seva sornegueria empordanesa, sense arcaïsmes ni enlluernaments barrocs. Una feinada salvar la nostra llengua, empresa que encara hem de continuar. La manca d'autogovern i sense imposar lleis més estrictes per salvaguardar i protegir el nostre tresor més preuat, el català corre veritable perill de desaparèixer per la pressió demogràfica d'aquesta època global imbuït com es troba en una situació de diglòssia que no hem aconseguit mai de revertir. Una mala salut de ferro? El debat continua. El got d'aigua mig ple o mig buit?

En Vallverdú, amb en Joaquim Carbó, en Sebastià Sorribas i l'Emili Teixidor, van configurar la millor davantera per alimentar els menuts lectors d'un temps i d'un país: la generació boomer, nens i nenes nascuts als setanta i vuitanta, com ho va aconseguir amb els adults en Manuel de Pedrolo, produint literatura de gènere de tot tipus per arribar a configurar, com en Pla, un cos de lectors fidels. El nostre home que aviat bufarà les espelmes dels cent anys, és una estructura d'estat i tot un exemple que hauríem d'admirar: les formigues que treballen infatigablement per un projecte de país que ens han volgut arrabassar amb sang o togues com ho va analitzar sense pèls a la llengua l'altre *bèstia* de les lletres lleidatanes, l'estimat i enyorat Pedrolo, amb les seves *Cròniques colonials*. Per molts anys, mestre! ■

Mònica Miró Vinaixa
Edicions Trípode
98 pàgines
PVP 11 €

Vestigia

POESIA

Mar Nogués

El mes de març de l'any que acabem de deixar enrere, l'editorial Trípode va publicar *Vestigia*, el segon poemari que Trípode publica de Mònica Miró Vinaixa després de *Al·lèl·la de l'enlloc* (2021). Tal com revela el mateix sotstítol es tracta d'un diari poètic iniciat al confinament el març del 2020 i hi inclou poesies la darrera data de la qual és del gener del 2022.

En el repòs i la percepció del temps aturat, Mònica Miró Vinaixa tracta poèticament el pas del temps i la relació del 'jo' poètic amb el llegat de les generacions anteriors "I dir-te adeu/en el temps afegit/ a la tristesa,/ bo i sabent que perdures/en molts dels records nostres."; es demana pel sentit de tot en la vida "Enquimerada/del dos i dos són quatre/ he dubtat sempre./És el confort dels càlculs/ matemàtics, la vida?"; el pes que (sempre) suporta la dona "A tu, el poema,/ a tu, que no pogueres/ dur el pes de viure./A

tu, desconeguda/dona, per qui ara ploro" o bé aquesta darrera que tracta, potser, tots els temes esmentats, de manera suggerent: "Ser casa alçada/sobre els murs derrocats./ ser allò que els avis/ intuíren un dia,/ el que els pares callaren". Tot això és vist i tractat, ja des del començament, com una petja, una marca la impressió de la qual ha quedat gravada en el temps, ens els cossos (la memòria) o l'escriptura, una altra manera de recordar i ser recordat. És presentat com

En el repòs i la percepció del temps aturat, M. Miró Vinaixa tracta poèticament el pas del temps i la relació del 'jo' poètic amb el llegat de les generacions anteriors

un dietari poètic i és que la data encapçala cada composició, però més enllà d'aquesta manera de presentar material, allò que realment és interessant és el tractament d'algun dels temes que recorren i apareixen ara i adés en el poemari.

Com es pot observar, doncs, amb una poesia lliura que tot i no presentar ni mètrica ni rima, Mònica Miró Vinaixa reeix en un punyiment i en una contundència com si es tractés d'un aforisme, però amb ús de la llengua i la inclosió d'imatges líriques només a l'abast de poetes.

L'escriptura és l'única manera de desxifrar i d'emparaular el món: "Només es tracta/ d'empossiblar impossibles/perquè tot sigui." També expressa, a través d'un dubte, pel valor de l'escriptura: "Signes i símbols/ un món lliure de dades/ immanents, fixes/ el buit omplert de lletres,/ és això l'escriptura?". Ens sembla que respon a això en els versos de la poesia datada del 1 de setembre de 2021: "Per l'escriptura,/ empeltar de durada el que és efímer". Així doncs, el jo poètic veu en l'escriptura (poètica) l'única manera de romandre i permanèixer viva. ■

Miquel Sánchez
Edicions Trípode
108 pàgines
PVP 12 €

POESIA

Vinyoli, de Begur el vers

Germán Bartolomé

Sánchez ha sigut capaç d'establir un joc metaliterari molt curiós amb el món de Vinyoli

L'enginyer i doctor en història Miquel Sánchez ens presenta el seu vuitè treball en el camp de la poesia: *Vinyoli, de Begur el vers*, publicat enguany i aquest cop editat sota l'empareda i la delicadesa d'Edicions Trípode. L'obra de Sánchez és un poemari que gira al voltant del poeta barceloní Joan Vinyoli. El mestre Vinyoli va estiuejar vint-i-quatre anys (de 1954 a 1978) a Begur, on sovint compartia moments, sopars, banys i experiències amb familiars i amics. És també en aquest poble de la Costa Brava on Vinyoli es troba més còmode a l'hora d'escriure i, per tant, coincideix amb una de les etapes més prolífiques del poeta. Tot això ho podem saber gràcies a l'assaig sobre Vinyoli que acompanya el poemari i que Miquel Sánchez ha escrit d'una manera atractiva i entenedora, repassant les estades de Vinyoli a la població de Begur.

Centrant-nos en el poemari, Sánchez ha sigut capaç d'establir un joc metaliterari molt curiós amb el món de Vinyoli. A vegades, escrivint a partir d'una temàtica comuna; a través d'un vers del mestre que l'inspira i l'evoca en un nou artefacte literari, i en altres poemes, sense cap motiu en comú, aparentment, però s'hi percep igualment la influència de Vinyoli. Això fa que cada poema sigui una passa: a mesura que anem avançant en la lectura, anem entrant a poc a poc en el món de Sánchez i ens va dibuixant el Begur que els dos poetes coneixen tan bé. En diversos poemes, podem veure l'empremta de la localitat d'una manera més física (la cala Sa Tuna, el cap Norfeu, el bar Frígola) i en d'altres d'una manera més sensorial («Camino i els arbres es belluguen / amb remoreig de fulles desfermades / i un capvespre d'ombres vençudes.»), *Vinyoli, de Begur al vers* és un poemari ben construït, amb versos que naveguen entre la lírica i la narrativa. En definitiva, es tracta d'un homenatge preciós al mestre Vinyoli i, també, al poble que es troba al bell mig de la Costa Brava. ■

Una revista cobra vida, quan es barreja amb la teva. Celobert

Enganxats als llibres!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpi, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Programació HIVERN 2023

GENER - MARÇ

rialles

BLANES
41 anys junts!

La Rateta Presumida | **29**
Centre Estètic | **01**
T-Gracia · Teatre musical

12 | **Magic Hall**
02 | Jordi Quimera · Màgia

Petit Univers | **05**
Marcel Gros · Plassos | **03**

19 | **Tempus**
03 | El que ma queda de Teatre
Teatre

AMB EL SUPORT INSTITUCIONAL DE:

AMB EL SUPORT DE:

Celobert

Revista singular, local i de país

LLOC: TEATRE DE BLANES, Carrer Ample, 26

HORA: a les 17.30 h

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ RIALLES BLANES

ENTRADA GENERAL: 7 €

ENTRADA REDUÏDA: 6 €

família nombrosa o monoparental acreditada,

només disponible a taquilla.

PAQUET 3 ESPECTACLES: 18 €

3 espectacles diferents de Rialles Blanes

VENDA D'ENTRADES:

A la taquilla del teatre, una hora abans de l'espectacle.

VENDA ANTICIPADA ON-LINE:

www.teatredelacostabravasud.cat

PER A MÉS INFORMACIÓ:

www.rialles.cat

blanes@rialles-catalunya.cat

COMPRA LES TEVES ENTRADES A
teatredelloret.cat

**EL DIABLO
COJUELO**

20:00H
28/1/2023

TRAVY

20:00H
3/2/2023

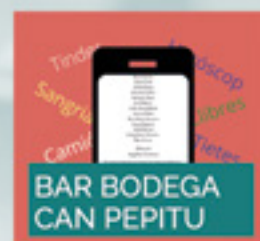
**UN SEGUNDO
BAJO LA ARENA**

20:00H
10/2/2023

**UAP 23
PODER**

20:00H
24/2/2023

**BAR BODEGA
CAN PEPITU**

21:00H - 25/2/2023
18:00H - 26/2/2023

INA

20:00H
3/3/2023

**LAS
COTTON**

12:00H
5/3/2023

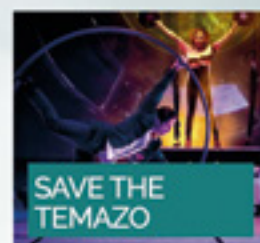
CURVY

20:00H
7/3/2023

**COMANDO
SEÑORAS**

12:00H
12/3/2023

**SAVE THE
TEMAZO**

20:30H
18/3/2023

**ARY MARTIN LI
CANTA AL PARE**

18:00H
19/3/2023

**LA PELL
FINA**

18:00H
26/3/2023

**QUANT TEMPS
EM QUEDA?**

20:30H
31/3/2023

**X-TRAMP
TRIBUTE SHOW**

19:00H
1/4/2023

**DON RAMÓN
MARIA DEL
VALLE-INCLÁN**

20:00H
14/4/2023

**SER O
NO SER**

21:00H - 15/4/2023
18:00H - 16/4/2023

**CONCERT
ORQUESTRA JOVE
DE LA SELVA**

18:00H
30/4/2023

**LES ALEGRES
CASADES DEL
WINDSOR**

18:00H
7/5/2023

**LAS QUE
LIMPIAN**

20:30H
12/5/2023

**SETMANA
CONTRA LA
LGTBIFOBIA**

20:00H
21/5/2023

**NOVES ESPIRITUA-
LITATS PER A
PERSONES ATEES**

19:00H
3/6/2023

SEGUEIX-NOS
A LES XARXES
SOCIALS!

@teatredelloret
teatredelloret.cat

TEMPORADA
2023 **GENER**
2023 **JUNY**